

TAPA KAJA

Üksiknumber
5 senti

Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutused,
1 kuu 25 senti
3 " 65 "
6 " 1.25 "
12 " 2.25 "

Kuulutused: kuulutuse küljel 2 s. mm, esiküljel 3 s. mm ja tekstis 5 s. mm; korduvate pealt kokkulepe alusel.

Kaastööd: iga nädal ilmuvasse lehte saata ära hiljemalt kolmapäevaks ja olgu autori allkirja aadressiga varustatud.

ilmub laupäeviti

Toimetuse ja talituse: Tapal, Lai tän. 8. Telefon 14. Avatud kella 9—18. Väljaandja: U.Ü. „Viru-Järva kirjastus“.
Vastutav toimetaja: A. Rei. Tegev toimetaja: A. Rohusaar.

Nr. 27

Tapal, 30. juunil 1934. a.

1. aastakäik

1. aug. s. a. alates

ilmub „TAPA KAJA“ kaks korda nädalas

Kaasanneteks alandatud hinnaga mitmesugust põllu-, aia-, karja- ja kodumajanduse kirjandust.

Tasuta juriidiline ja arstiline nõuanne kõigile, kes „Tapa Kaja“ on tellinud vähemalt 1/2 aasta peale.

Lähemal ajal avatakse kaitseliidu-, tuletõrje- j. t. organisatsioonide **erinurgad**.

Samuti lahendatakse kõik tellijate poolt kirjalikult sisseantud küsimused.

U-ühing „Viru-Järva kirjastus“

Tapa teateid.

Keskkooli esimeseks võõrkeeleks — otsustati lastevanemate koosolekul, jätta ingliskeel. Teiseks võõrkeeleks pooldati suurema hääleteenamusega saksa keelt, kuna venekeele pooldajaid oli vaid mõni üksik.

Avaldati soovi, et ministeeriumile saaks saadetud märgukiri nimelt sellepeale, et üle riigi peaks olema esimeseks võõrkeeleks üks keel, mitte ühes koolis näiteks ingliskeel ja teises jälle saksa keel, sest sarnane kirju keelte õppimise süsteem teeb suuri raskusi lastele sel puhul, kui peavad ühest koolist teise üle minema.

Lastevanemaid oli koosolekule ilmunud vaid mõni üksik.

Algkool nõuab juurde-maksu linnalt 7543 kr. aastas. Osa kulusid saadakse valdadelt 50 lapse eest 900 kr. ja Haridusministeeriumilt kehvamate õpilaste toetuseks 400 kr.

Õpetajaile tuleb maksta palgakadeks 3500 kr., kooliteenijatele 981 kr. (81 kr. kuus), muusikantundide tasuks 63 kr., kooli juhatajale päeva- ja sõiduraha 25 kr. ja kooli arstile 20 kr. kuus; pensionikapitali maks 180 krooni; kooli juhataja korteri üür 240 kr. aastas, korteri kütte 45 kr. ja valgustuseks 35 kr.

Raukade ja töövõimefute toetus nõuab linnalt 3160 kr. juuremaksu. Toetusrahasid tuleb maksta aastas 2750 kr. ja neile arstiabi eest 400 krooni. Eelmisel aastal on kulu läinud hoolealuste matmise peale 200 krooni.

Järvamaa ühise kooliva-litsuse ülevaapid. Kuludeks peab linnavalitsus maksma 250 krooni aastas. Läinud aastal oli see kulu märksa suurem, makseti siis ka veel endiste aastate eest 300 kr., seega kokku 600 krooni.

Tuletõrje saab linnalt, tuletõrje seaduse põhjal 50 kr., tule kustutusabinõude muretsemiseks 480 kr. ja uue pritsikuuri ehitamiseks 200 krooni, ühtekokku 730 kr. Eelmisel aastal saadi toetust 530 kr.

Tapa linna vapi kavandid — arvult 6 — on kõik ei midagi rääkivad. Aina pussid ja piigid — millised kohased mõne polgule, aga mitte rahuarmastajale uuele linnale. Ainult mis võiks olla sobiv s. o. nr. 3, mis kujutab pätsu ja raudtee piduri ratast, mis samuti väga „kavatu“ on. Ka põhivärvid pole Eesti pärased.

Linn peaks kuulutama välja kavandite võistluste, siis oleks ka mida võiks valida, ja millel oleks ka vapi ilme ja vastav Tapa sünnile.

Naised tuletõrjele abiks. Jaanipäeval oli Tapa tuletõrje üh. juhat. poolt kokku kutsutud naispere. Otsustati asutada ühingu juurde ka nais-osakond. Osakonna juhatusel esinaiseks valiti pr. Pallon. Seega on Tapal jälle juures uus naisorganisatsioon, arvult seitsmes. Nagu mujal seltskondlikes organisatsioonides on naispere meesetele majanduslises suureks abiks olnud, siis võib loota seda kindlasti ka tuletõrje uelt naisorganisatsioonilt.

Pühapäeval, 1. juulil

Tapa vaimulik laulupäev

Kl. 11. Vabaõhu jumalateenistus surnuaial. Jullustavad külalisõpetajad. Laululehed.

Kl. 3. Lauljate rongikäigu algus palvemaja juures.

Kl. 4. Laulupäeva avamine.

Kontserdist võtavad osa 14 ümbruskonna laulukoori E.N.N. VÕRGU juhatusel ja 7 pasunakoori K. GRÜNWALDT'i juhatusel.

Einelaud.

Pääsmed: 1 kr. — 50 snt. Kaitseväel. ja õpil. vormis 25 s.

Ilusad tapeedid

enneolemata suures valikus, alates 20 senti rull.

Maalrivärvid, seinapapp, papinaelad, värnits ja igasugused õlid

„AMBOS“ rohu- ja värvikauplus Tapal, Lai tän. 7.

Keskkooli õppemaksu

määrati linnavolikogu poolt I kl. õpilastele 20 kr. ja teistele — 45 kr. Samuti kõrgendati ka gümnaasiumi õpilastele maksu — linnaelanikele 45 kroonile (enne 42 kr.) ja väljaspool Tapat elutsevaile 60 kr. (enne 50 kr.).

Keskkoolele — eriti I kl. õpilastele tundub see maksumäär 20—45 kr. kaunis kõrgeks, mis tuntuvalt saab mõjuma keskkooli esimeste klasside õpilaste arvu peale, kuna algkoolis samal ajal 5 ja 6 kl. õppimine tasuta on.

Õppemaksu oli väljatöötanud juba linnavalitsus, nii et seda ainult linnavolikogu kaheksa koosoleku poolt vaid kinnitas.

Algul, kui juttu oli keskkooli I kl. õpilaste leidmisest — siis avaldas linnaape oma isiklikku arvamist maksu suhtes — nimelt, et see võib olla vast 10—20 kr. Nii kinnitatigi ülemmäär. Mõnedgi, kes oma lapse keskkooli kirjutas selles mõttes, et toetada Tapale keskkooli jäämist, kuid nüüd ärakuuldes kõva õppemaksu — on mõnigi sunnitud oma lapse jätma endiselt algkooli viiendasse ja kuuendasse kl. edasi õppima.

Uude keskkooli on registreeritud — I klassi, s.o., kes lähevad üle algkooli neljandast kl. — 30 ja III kl. 35 õpilast. Nii et õpilaste vähesus keskkooli registreerimiseks enam raskusi ei tekita.

Abiellumise soove on:

Tapal elutseval, jaama einelauapidajal Gustav Lius'il (pärit Tartust) nimelt Tapal tegutseva hambaarst pr. Liidia Kupffer'iga (pärit Peterburist), kes on endid registreerinud Tartu linna perekonnaseisu ametis.

Voldemar Koch, Tapalt ka-vatseb abielluda Ellen Girschko vitz'iga, kes pärit Lehtsést, on endid registreerinud Tapa linna perekonnaseisu ametis.

Vintsutusi loomade müügil.

Kui halvasti tõuloomade müük Venesse on korraldatud, seda said neil päevil tunda Porkuni ja Vao põllupidajad. Kilti jaama oli kokku toodud hulki loomi sobivate väljavalimiseks. Välja valiti 28 lehma, kes pandi jaama garantiini. Tartu saadetud vereproovidest selgus, et ükski väljavalitud loom ei põe mingit haigust, seega pidid olema vastuvõetavad, nagu lootsid talupidajad. Üllatuseks selgus, et võeti vastu vaid 4 lehma, 24 jäeti vastu võtmata. Kõik paremad loomad saadeti tagasi. Tagasisaadetud loomade omanikud said hulka kahju, kaotades lehmade 4 päeva piimatoodangu, peale selle loomade vintsutamise, sest garantiinis olnud loomad nõuavad mõnda aega kosumist.

Kõik need loomaomanikud ki-ruvad säärast müügikorraldust.

Tallinnlased ei külasta Tapat.

Tapa-Jakobi koguduse juhatus saatis palve raudteevalitsusele, kus palus korraldust teha huvireislaste väljasõiduks Tapale — nimelt pühap. 1. juulil, mida ei võtnud raudtee võimud mitte arvesse, lubasid seda vaid sel juhul teha, kui kindlustuseks saab 450 krooni sisse-makstud, mis siis tagasi saab maksetud, kui väljasõitjaid üle 500 on.

Ilusa ilma puhul ei oleks kahtlust olemas, et sõitjaid ei leiduks. Muidu korraldatud igasugused väljasõidud on arnud raudteele ilusat sissetulekut.

Küll oleks võinud raudteevalitsus seda sõitu korraldada oma algatusel — kas või Tallinnast Rakvereni, sest vahemaadest oleks sõitjaid küll ja küll olnud — samuti ka Tapale.

Lugege „Tapa Kaja“!

Mis ei vääri lugupidamist.

Tõusikute tarkamine ja võim.

Eesti ajalugu viib meid oma kalliste vanemate juurde, kes teistel aegadel ja teistes tingimustes elasid ja asju löid, mis meile raudseks varanduseks on. Siin on meil kaheksagune mure. Meie peame õppima neid tundma, et ennast nende tubliduse eeskujul kasvatada; meie peame kaitsma nende kallist mälestust.

Seda on osanud väärakalt hinnata osa meie praeguse kesk-põlve vanemad inimesed ka mõned nooremad. Enamikus ei arvestata esivanemate ja praegu elavatekirjas oivate vanemate inimeste soovetega, kes omal ajal rinnaga ilusad ideed, võõra vägivalla ahelikust on läbi murdnud.

Vanemad on olnud meieaja suurseltskonna- ja ühistegelise organisatsioonide algatajad; nad on olnud, kes pole nõudnud oma töö ega vaeva eest tasu; küll leidis siis isikuid, kes tegutsesid, vaid huvi pärast ja asjaarmastajatena, ja võitlesid ideede eest. Ei saa ütelda, et siis oleks mingisugune algatus kergem olnud kui nüüd.

Tänapäev näeme juba teistsugust olukorda, mis pole enam vana seltskonnategelasele võimalik. Maad on võtnud tõusikud, auahnus ja suur omakasupüüd; — ainult raha ja raha, ning suurepäralisi elamise võimalusi on meieaja suurema osa seltskonnategelaste olemasolu lipukirjaks.

Küsimine — kuipalju on neid tegelasi, kes on lasknud endid valida juhtivale kohale, et seda kohustust täita auametina ning tasuta. Siis leidub neid vast mõni üksik. Kas on olemas piimaühingu juhatust, kes ei saa väärilist tasu? Kuipalju

leidub neid Kaitseliidu juhtivamaid jõude kes on lasknud ennast valida, et selle taga poleks mitte oma isiklikke huvisid — näiteks pool piletit ärimehel või mõnel teisel tihti raudteel sõitvail isikuil (teeb aasta peale kena summa). Kas olete lugeanud ühtegi ühispinga või tarvitajate ühingu aruannet, kust leiaksite et juhatuse ja nõukogu mehed ei saaks väikeste liigutuste eest kena tasu?

Kes on tõsiselt seltskonnategelased ja võiksid midagi korda saata, neid ei lasta lihtsalt lähedussegi. Kes on asja algatajad — unustatakse või jäetakse sihilikult kõrvale ehk mõnel juhul lihtsalt „süüakse“ nii välja, et inimene on sunnitud kodukoha maha jätma.

Alles hiljuti võis näha ühel suuremal ühistegelise asutuse juubelil, kus noorem sugu ja värsked jõud juubeldasid ja pummeldasid, kuna esimesi ühingu asutajaid tegelasi, kes ilma sendita pidid ühingu algustail tegutsema ja raskeid aegu üle elama, keda ei võetud vaevaks ühingu tähtpäevale kutsuma — kas või oma tasku arvel.

Need viimased „tõusvad tähed“ ei lepi pealegi mitte ühe kohaga, vaid neid ahmitsetakse kätte mitu. Selle tõttu ka viimasel ajal on märgata mõnede organisatsioonide allamäge minekut. Kuigi rahva seas valitseb üksikute „sissepugenud“ tegelaste suhtes äärmine pahameel, aga millegi (ikka raha) pärast ei anta seda kohta ära teisele. Küllalt on inimesi, ei pruugiks ühel isikul olla kõikide asjade valitsejaks.

Ühiskondlised ja seltskondlised ametid olgu auametiteks nagu vanasti, siis võib loota

Olsaga Käravetel.

Üheks tähtsamaks Ambla kihelkonna sõlme kohaks on Käravete. Vana Käravete mõisa asukohaks on valitud järve kallas. Loodusline ilu on seal alal jäänud — vast selle tõttu, et mõisa süda on jäetud tükeldamata ja selle rentnikuks on kartulikuningas Rumberg. Kuidas seal mõisas elatakse ja kes seal valitsevad — sellest meie lehe järgmistest numbrites.

Lai ja pikk on ka Käravete küla. Kohe selle Aravete pool otsas „Raja“ talus elab põline peremees Kaarel K o k k, kes on matnud ühe naise ja elab nüüd teise nooremaga „kuiva“ perekonna elu. Et omal lapsi pole, siis saab hästi läbi oma teenija Järtaga, kelle 15-aastane ametijuubelgi ära peetud on. Järgmises „Rebase“ talus on tegemist juba T o m i n g a s Amaljega, kes on keskealine lesk ja elab oma kahe pojaga. „Jaagu-Madise“ — T i k v a perekond koosneb tast endast ja elupõlisest kaasast Annast; laste aset peab täitma kasvandik, kuna jõu poolest oleks võinud olla neid mitu. „M i k u“ J a a n — on üks selle küla lugupeetum mees, mida tunnistab ka tema habe; ise kirikunõukogu liige; noored Lentsmann'id tublid poisid — üks ootab aujärge ja teine sõõb seda, mida koolis õppinud, marukarske pole neist keegi. „Jnnani“ vana B a c h m a n n'i on omal ja ka tütre

elupäevi; „tunneb“ oma väimeespoega Pilve't ja kuidas nad läbi saavad — teavad kohaasjade harutamise juures „Mardiaugu“ K u t s m a n n — ristitud Alfred — on alles mõni aasta üle kolmekümne; tunneb elu vast paremini, kui eelmised kõik kokku; ta päris naisuke Marta, kes pärit kaugelt (maalt) ja elas mehe talusligi kümme aastat, teenib leiba iseseisvalt; üks olnud temal majas ka üks Alliide — nüüd pole ka seda enam; saadab elupäevi surma poole Martast sündinud pojaga ja tuletab vahest meelde neid „sõidukulusid“, mis Marta ära saatmise puhul tasuda tuli... Seltskonnale „tundmata“ on „Võrgi“ pere R a s i n Johan ja ta kaasa Ella; nad ei käi naabri jälgedes; panevad lootuse oma järelele peale. „Kooli“ — keskealine vanapoiss Alfred — hiilivad ikkagi miljoniliste naiste järele — võib olla võtaks ära kas või seitsme küüruga, kui aga raha ja raha majapidamisele juurde saaks — muidu elavad oma emakesega vaikset igapäevast elu; ajavab läbi suust suhu ja peost peosse. Küla hingeoks on koolipapa K r a u p m a n — ühes oma kaasa Martaga; mõlemad keskealsed ja suured seltskonnategelased; arstib hädalisi kas raha eest ehk ilma; ka kolm pesamuna on neil seni juba käes; ristib, matab ja on abiks nii nõuga kui jõuga kõigile, kes tema poole pööravad.

(Järgneb).

palju paremaid töötulemusi, ja liikmete seas võrsuks suurem poolehoid ning tahe õige ühiskondlise põhimõtte poolehoiduks.

Rr.

Erakondade tants algamas.

„Võidupühal peeti Orava ühinenud põllumeeste ja väikemaapidajate kogu erakorralist täiskogu koosolekut...“

(„Maaleht“ 25. juunil 1934.)

Kuigi praegu maksmapandud dekreetide ja muude korralduste tõttu on keelatud igasugused poliitilised koosolekud, on siiski teatud ringkonnad niivõrt julged või kahesilma vahele jäetud, et peavad koosolekuid, kus otsekohe õhutatakse üksikuid rahvakihte teiste vastu üles.

Eeltähendatud „Maalehe“ artikkel kirjeldab Orava valla asunikku partei koosoleku meeleolusid ja vastuvõetud otsusi värvides, mis vääriskid võimude

täit tähepanu, nagu näiteks: (kirjutab Maaleht)

... praegune kaitsesisekond J. Laidoneri poolt peale sunnitud ning samuti ka mitmed dekreedid korras ilmunud maarahvale raskusi tegevad seadused mitte vabariigi valitsuse tõe, vaid ülemjuhataja poolt valitsusele ette kirjutud.

Kuuldavasti korraldavat asunikku partei sääraseid koosolekuid kaunis sagedasti Lõuna-Eestis, kuhu partei peastaabi poolt kohtadele välja on saadetud ka vastav agitaator. — Ei võimudele sääraseid koosolekuid „riigiustavatenä“ näidata otsustatakse ikka ja alati saata teravitustelegramme ja asi on algatajate eneste mõttes korras.

Kui meil praegu sageli kõneldakse nõndanimetatud „kodurahust“, mis võimude poolt on pandud maksma, siis sarnased koosolekud tõendavad, et kodurahust ei saa olla praegusel silmapilgul mingit juttu ja näib et erakondade tants kestab seni kuni need pole valitsuse võimude poolt „tasalülitatud“.

—b.

Kaitseliidu Tapa kompaniis tuleb teha „puhastust“.

Juba umbes aasta aega on Tapa kompaniis valitsenud äraootav olukord. Omal ajal olid teravad kokkupõrked kompaniija malevkonnapäälkute vahel, mis andis juba hoobi selle organisatsiooni edukusele. Siis juhtus järgmine „pöör“ mineva sügisest manöövrite puhul, kui samal päeval kindral Roska poolt kuulutati kompaniipäälk vallandatuks — aga see tehniline lõpp viibis kuid ja nii oli kompanii ilma päris juhita. Hiljem määrati sellele kohale sama pealiku abi, kes ei ela alaliselt kohapeal ja niimoodi selle mehe tööviljakusest ei saa samuti juttugi olla. Tagatippu ootab pealiku kohustusi jälle uus, alles viimasel ajal kaitseliitu astunud noormees. Samasugune pöör oli ka malevkonnas, kus samuti on kohustetäitja päälk ametis, kuna eelmise viimase abiks on nimetatud.

Nagu teada, oli Tapa kompaniis omal ajal palju mehi, kui käidi paraadidel korralikult väljas ja oldi oma ülesannete täitmise juures. Viimasel ajal on meeskonna väljaskäimises täieline kriis valitsemas. Seda võis näha alles möödunud Võidupühal, kui paraadile ilmuniseks olid ilmunud vaid päälkud — paar, kolm vanemat kaitseliitlast ja mõni alles vastuvõetud koolipoiss. See pilt jättis vanemaile kaitseliitlastele, kes kümme aastat neis ridades olnud sarnase mulje, et Tapa kompaniis tuleb võtta ette täielik „puhastustöö“. Nimelt — kõik, kes peavad endal varustust võib olla sellepärast, et olles kaitseliidu nimekirjas, on võimalik tasuta revolvi luba saada j. n. e. muud ja oma kohustustetäitmistele pole ilmunud — saavad kompanii nimestikust kustutada ja Kaitseliidust välja heidetud.

Kuuldavasti ei ilmu paljud õppustest ja paraadidest osavõtma enam ka sellepärast, et kauaaegne kompaniipäälk Joost oma kohalt lahkuma pidi. Teiseks mitteilmumise põhjuseks olevat ka see asjaolu, et pealike kohtade peale määratakse liig noori mehi, kuna vanu sõjamehi, kes palju aastaid kaitseliidu ridades olnud, paljudest

manöövritest osa võtnud olemas on. Vanemal, läbiküps sõjamehel on hoopis teismend arusaamised kaitseliidust osavõtmisel; nemad alles võivad õpetada ja kasvatada noori tublideks malevlasteks, aga mitte vastuoksaks, nagu see nüüd sisse on seatud s. o. poisid õpetavad vanu sõjamehi.

Tulevikus — peale meeskonna läbi „tule“ laskmist — tuleb teha vahe kompaniis noorte ja vanade vahel s. o. ühes rühmas olgu läbi ja läbi noored ja teises vanemad malevlased.

Arvatavasti langevad kompanii nimestikust välja enam kui pooled. Ja kui päälkute suhtes ei arvestata vanemate malevlaste soovetega, siis on küsitav, kui palju jääb alles kompaniisse nii ütelda põliseid kaitseliitlasi.

Toiduainete hinnad langevad.

Raha ostujõud tõuseb.

Riigi statistika keskbüroo arvestab iga kuu kohta suurmüügi hindade indeksi, võttes arvestuse aluseks 42 tähtsama kauba hinnad. Indeksite muutust näitab raha ostujõudu kaupade suhtes. Viimaste kuude jooksul on suurmüügi indeks langenud, mis teiste sõnadega tähendab raha ostuhinna tõusu.

Suurmüügi hindade indeks langus algas juba möödunud aasta septembrist. Indeks on liikunud järgmiselt: 1933. aasta september 91, okt. 90, nov. 89 ja detsember 88,5. 1934. aasta jaanuar 88, veebruar 89, märts 88, aprill 87 ja mai 85. Seega näeme, et mullusest septembrist kuni tänava maikuuni on indeks langenud 91 pealt 85-le. Allaminek seega 6 punkti ehk 6,6 protsenti. Selle võrra on raha ostujõud tõusnud.

Indeksi muutuseks on aidanud kaasa kõige enam toidainete hindade langus. Mullu septembris oli toidainete hindade indeks 90 ja tänava mais 77. Seega langus 13 punkti. Tööstussaadused seevastu näitavad suuremat püsivust — nende indeks on septembrist maini langenud 86-lt 83-le ehk ainult 3 punkti võrra.

Esimese võidupüha pühitsemine Tapal.

Pidustuste kava oli koostatud õige varakult. Mõned organisatsioonid nagu majaperemehed, põllumehed ja kaitsejõud kompanii — jäid liikmete vähesuse tõttu paraadi ridadest välja. Küll olid väljas Kaitsejõud patari meeskond — isegi kahe kahuriga, siis kaitseväge, tule-
tõrjujad, hariduseselts, kodu-
tütred, noorkotkad, skouidid ja naiskodukaitse.

Hommikul kl. 7 mängis kiriku tornis raudteelaste orkester „är-
gake nii vahid...“ 1/211 olid
kirikutes tänujumalateenistused.
Peale selle turuplatsil paraad,
kus rüü. ülem kolonel Traks-
mann päevakohase kõnega esi-
nes. Pärast paraadi oli aktus
„Männiku mäel“, kus J. Ruuse
päeva tähtsusest seletas ja ko-
lonel Traksmann tegi pilt-
liku ülevaate viimaste Võnnu
lahingute üle. Noorsoo Kasv. s.
laulukoori poolt kanti ette paar
laulu ja rügemendi orkester
kaunistas aktust oma ettekan-
netega. Kogu paraadi käigu ajal
sadas vihma, nii et kõik rivis
olijad said korralikult läbi ni-

sutatud.

Õhtul oli korraldatud „Män-
niku“ mäel — eelmiste aastate
eeskujul Jaani tuli. Tänavune
erines vast eelmistest sellega,
et kavas olid ka mitmesugused
ettekanded nagu, — kõne, dek-
lamatsioonid, koorilaul, noor-
kotkaste massdeklamatsioon ja
orkester. Naisvõimlejad ja rah-
vatantsu lantsijad ei esinenud.
Et ilm õhtu peale ära klaaris,
siis rahvast oli Jaani tulele il-
munud rohkem, kui seda varem
seal nähtud — vast 1 1/2—2 tu-
hat inimest.

Et mäele oli korraldatud vii-
sakas einelaud, siis kehtis seal
Jaani õhtu lõbustused kuni hom-
miku kella viieni.

Erilisi korraldusi ei ole
tulnud. Küll võis paraadi ajal
näha, kui paar isikut hünni
laulmise ajal trullit mütsides ja
käed taskus seisis. „Männiku
mäel“ võis märgata mõne „auru“
all oleva isiku norimisi, mis la-
hendati kodusel teel. Veel süda
öösel ja Jaanipäeva hommikul
olid mõned linna majad lipu
ehtes.

Tuletõrje ühingu HOTELL - RESTORAN

End. „NORD“
TAPAL, Pikk 20.

Maitsevad ja odavad lõunad.
Igat sorti napsid ja veinid.
Rikkalik einelaud.
Vähjad.
Jäätis.

MUUSIKA. BILJARD. KABINETID.
MUGAVAD NUMBRITOAD.

Austusega OMANIK.

Sumplaev „Lembit“ hukkus.

Esmaspaeval sõitis Vormsist
välja sumplaev „Lembit“, et viia
oma laevaga Stockholmi elusalt
kala. Nagu nüüd sadamakapte-
nile teatati, olevat laev hukku-
nud ja ühes temaga neli Aspe-
lini — kolm venda ja õde, siis
veel üks naisterahvas Salin ja
üks mees nimega Schömann.

Laeva vrakk leiti merelt, mille
„Lood“ Tallinna tõi. Arvatakse,
et mõni laev on „Lembitule“
peale sõitnud, sest tal puudub
tõesti ahter. Kas „Lembitule“
pealesõitnud laev inimesed pääs-
tis või mitte, selle kohta puu-
duvad igasugused teated.

Kõik

joovad ainult

„SAMPO“ jooke

Limonaditehas, Kesk t. 7, Tapa

Laulat.: Alfred Grass, Alice
Marie Orav, Udrikust; Evald Zech,
Kolust, Salme Irene Nuka, Neerutist;
August Stern, Amalie Helene Brandt,
Neerutist; Ernst Heinrich Önnamägi,
Vihasoolt, Hilda Laisaar, Palmest;
Hugo Bernhard Greek, Aino Melanie
Hoppfeldt, Huljalt; Artur Perkmann,
Saksist, Adele Marie Allikas, Vidu-
verest.

Hõbepulmad. Jüri Jutta, Ma-
rie sünd. Mand, Saksist.

Kuldpuulmad: Juhan Pflug,
Anna sünd. Veidenbaum, Pakitult.

Maetud: Marie Kulp, sünd.
Rukki 79 a., Jõeperest; Kristjan Sas-
mil, Joosepi p. 62 a., Hõbedalt.

PAGAR

A. KAALMANN

AEGVHDUS, Vichmanni majas

Varustab leiva, sala ja muude
toiduainete tarvitajaid ainult
hea kaubaga.

Koguduste teateid.

Kadrina.

Pühap. 1. juulil kell 11 jumalatee-
nistus ilma armulauata. Jutlustab
õp. Hanson, Nõmmelt.

Kell 1 palvemajas noorsoo tund,
õp. Hanson.

Ambla.

Pühap. 1. juulil kell 11 e.l. surnu-
aiapüha jumalat. Uudeküla kalmistul.
Laululehed. Pasunakoor. Sama päeva

Õhtul kell 7 Ambla palvelas jumala-
teenistus. Lauluraamat. Peale selle
kõneleb Lehtse p. p. kooli juhataja
pr. A. Tiik muljetest möödunud Tori
p. p. kooli ja lastejumalateenistuse
tegelaste konverentsilt. Õp. M. Annast
Tänavu on eraleeriõpilaste arv
tõusnud 61-ni, kuna möödunud aastal
samas leiris käis 27 õpilast. Kokku
oli möödunud aastal kolmes leiris
kevad-, suvi- ja sügisleeris 46 õpilast.
Tänavune kevadleer oli 18. Kui ar-
vata sügisleeri peale ka 20—25 õpi-
lase õmber, siis on see ümmarguselt
3 korda suurem õpilaste arv, kui
minevaaaasta.

Vabadussõjalaste tegelas- test vabastati vahil alt

10 isikut. Nimelt Dr. Mäe —
Nõmmelt, kolonel Lutsar, adv.
Nik. Kütt, rahukohtunik M. Kurre,
õigust. V. Reier, majandust. Lem-
bit Hellat, kaupmees Masur, V.
Kidron, Juljus Gehrberg, V.
Krastin.

Oma teenistusekohalt paigu-
takse ümber Jõelehtme algkooli
juhataja Joosep Epplik (pärit
Lehtsest), kui omaaegne aktiiv-
sem kohapealne vabad. s. te-
gelane.

Tapa tuletõrje näitemüük
jättis seltsile puhast ülejääki
420 krooni. Üldissetulek oli
640 krooni.

Kõik

joovad ainult

„SAMPO“ jooke

Limonaditehas, Kesk t. 7, Tapa

Melster V. Ambus,

kelle leivatööstus asub Tapal Lai t. 7
omas majas.

Oma erialal on tegutsenud ta 10
aastat.

Soomusrongide meeskonnale leiba
küpsenanud vahetpidamata 8 aastat.

Kutsetunnistuse sai Rakvere töö-
oskusametist 22. juunil s. a. — kui
oskustööline pagaritöö alal.

V. Ambus on põlvkond Tapa elanik.

Kõik

joovad ainult

„SAMPO“ jooke

Limonaditehas, Kesk t. 7, Tapa

Ämmaemanda 25-aastane ametijuubel.

30. juunil s. a. möödus sellest 25
aastat, kui ämmaemaud Liisa Van-
nas, asus Tapale elama ja tegut-

Rakao — shokolaad —
kompvekid

A-S. A. BRANDMANN

Tallinn, V. Tartu m., tel. 458-82

sema. Ühes ameti- ja Tapal olemise
juubelpäevaga, peab proua Vannas ka
oma 55-aastast sünnipäeva (sünd. 29.
juunil 1879. a. Saksi vallas).

25 aastat tegeleda ühel alal, pea-
legi kohusetruult, olles alati valmis
minema kuhu abi vajatakse — pole
mitte kerge elukutse. Selle juures on
juubilar alati elurõõmus, südamek ja
vastutulelik. Ka seltskonnas on pr.
Vannas alati olnud esimene ja viimane.

Oma tegevuses olemise ajal on pr.
Vannas abi annud 1700 sünnitushäda-
lisele, kliinikusse saatnud umbes 300.
Kaksikuid on ta vastu võtnud 14 paari.
Tõsisemaid juhtumisi pole selle pika
tegevuseaja jooksul pea üldse ette
tulnud, ainult paaril korral lõppes
abandamine surmaga, mis tingitud oli
päritavast vigastusest.

Juubilari pikk eluiga ja korralik
tegevus inimeste päästmisel, olgu
talle kuldseks medalliks!

Tõuske kalljukotka kandel
Kõdukotta ülesse!
Selle eluante andel
Saad sa õnne sülesse.
Rr.

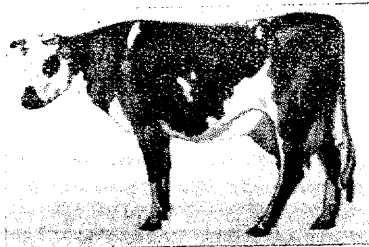
Perekondlikke teateid.

Kadrina koguduses.

Sündinud: Heino Oskar, Udri-
kust; Lennard Torm, Neerutist; Liia
Pflug, Pakitult; Eevi Lillepea, Hõbe-
dalt; Meedi Maiberg, Udrikust.

Tapa Piimatalitus

Isaki t. 8.

OSTAB piima kõrgema päevahinnaga.

MÜÜB kõiki piimasaadusi soodsate
hindadega suurel ja väikesel arvul.

Julius Kaarmann,
omanik.

Aleksander Saks

Tehnikaäri Tapal, Pikk 18.

Jalgrataste osad ja parandus.

Elektri- ja muud tehnilised tarbed.

Lukusepa töökoda

„ODAV“

Tapal, Valg-jõe pst. 10.

Soovitab kaevuseadeid (pumba-
sambad, pumbad, sõelad, ine.), vasest
viljapuupritsid alates 6 kroonist.
Hauaristid ja aiad, istepingid.

Igasugused lukusepatööd ja rauatreimised, masinate- ja põllu-
tööriistade parandustööd.

Lugege „TAPA KAJA“!

Kuulutage
„Tapa Kajas“!

Uuendage aegsasti
tellimisi

„Tapa Kaja“
peale.

Alati teete oma sisseostud odavasti V. Schmidt'i ärist

Tapal, Jaama tän. 6.

Jalgrattad, jalgratta kummid ja kõik üksikud osad. Grammofonid, plaadid ja nõelad. Õmblusmasinad. Elektritribed. Seina-, laua- ja tasku-kellad. Mitmesugused kristall-, kuld- ja hõbeasjad. Prillid, juukselõikusemasinad, habeme- ja taskunoad j. n. e.

Kellasepa-tööd saavad täieliku vastutusega tehtud. Hinnad odavad.

Ostetakse kulda ja hõbedat.

V. SCHMIDT Jaama t. 6
TAPAL.

I. Ivanov

Tapal, Pikk tän. 18.

SOOVITAB: Austria VIKATEID — „Kääri“, „Kalevi-poeg“ ja „brillant-Stahl“ — hinnad alates 1 kr. tk. Garboraudum ja teisi luiske. Okastraati, kette, naelu, piimaveonõusid, värnitsat, nahakaupa mitmesugust, valmis säärseapaid, pastlaid j. n. e. j. n. e.

OSTAB:

Paju- ja kuusekoort ja tooreid loomanahku.

Esimeste auhindadega kroonitud

G. MÄND'i

TISLERI TÖÖKOJAS

TAPAL, Pikk t. 17-a.

Valmistatakse igasuguseid **MÖÖBLEID**

Uksi, aknald, treppe jne. muid ehitusi.

Mehaanilise tööjõu tõttu töö kiire, korralik ja hinnad võistlemata odavad.

V. Ambus

Tapal, Lai t. 7.

Pagariäri ja leivatööstus.
Toiduained.

Ambla Tarvitajate Ühing

Vanem ühistegelise müüglühing Järvamaal. Asutatud 1909. a
Telefon nr. 14.

MÜÜB tuntud headuses E T K
märgiga Austria vastutus
vikateid.

MURETSEB kõige unemat tüüpi

villakoristusriistu
võrdlemisi soodsa hinnaga.

Pöörake järelepärimisega meie kauplusse.

Ranamunade ostukoht kõrgema päevahinnaga.

F-a Stahl

Rakveres, Pikk 31. Tel. 2-92

Riide värvimine ja keemiline puhastus.
Villakraasimine ja ketamine.
Ülikonnariide kudumiseks ja linade
ketramiseks ja kudumiseks vastuvõtm.

Tööde vastuvõtmise koht:

TAPAL, K.-m. Seidelberg, Lai tän. 2. tel. 55.
Austusega A. Kassar.

Liha- ja vorstikauplus
JOH. TANIBIK

TAPAL, Jaama 1.

Tapal Kindlustusselts

Tapal Ühispanga ruumides.

**Kindlustab varandusi pikse- ja tule-
õnnetuste vastu.**

J. Neimann
Jänedal.

Soovitatav odavate hindadega:
Tsementi,
Tõrva- ja isoleerpappi,
Kivi- ja puusüsi,
Pliidiraudu ja -reste,
Kaevutorusid,
Tõrva,
Sordirauda,
RIIDE- ja pudukaupu,
Klaas-, email- ja portse-
laannõusid,
Kohviserviise,
Jaapani tasse,
Toidu- ja maitseaineid.

Jätkemüüjatele
hinnalaadus.

A. ERBSEN'i

jalanõude kauplusest

Tapal, Jaama tän. 4

ostate alati soodsamate tingimustega kõigeparemaid
ja
vastupidavamaid jalanõusid
Müügi vabariigi ja oma käsitöö. Tellimised
saavad tehtud võimalikult ruttu, võistlemata
headuses.

Restoraan „PARIIS“

Telef. 1. Lai tän. 8, TAPAL.

Saadaval:

**Napsid, külmad
ja soojad suuplsted.**

Veinid. Liköörid.

Biljard. Muusika.

JOH. LUUK'i

raamatu- ja kirjutusmaterjali kauplus

Tapal, Pikk 17.

Soovitatav suures valikus kirjandust, kirjutus-
materjali, mänguasju, fototarbeid j. n. e.

Samas valmistatakse kuulutusi, matuse- ja
laululehti, nimekaarte ja muid trükitöid.

EVALD TENTS

Tapal, Lai 4. Telefon 100.

A. LE COQ'i ÕLLELADU
LIMONAADI TEHAS
AUTO TRANSPORT

K. Ivanov

Riidekauplus

Tapal, Pikk 13.

Täielikum ja suurim valik igasugustest
riidekaupadest.
Odavad hinnad. Odavad hinnad.

A. Marks'i sadulsepatöötuba

asuh nüüd TAPAL, Apteegi t. 3
(enne Lai uul 12)

Valmistatakse **türgidilivane.**

Igasugu mööblite polsterdamine.

Hobuseriistade parandus ja uute
valmistamine tellimiste peale.

Töö headuse eest vastutus. Töötasu soodne.

Aluke põllumajanduse tööstuse ja käsitöö

näitus

s. a. Järvamaal peetakse 18. ja 19. augustil

Amblas.

Näitusel esinevad kõik osakonnad.

Lähemaid teateid saab ja ülesandmisi võtavad vastu J. Hummel Ambla vallamajas ja kohalik konsulent J. Põlter.
Ambla Põllumeeste Selts.

Aravete-Ambla-Tapa omnibuse liin

Tapa laulupäeva puhul 1. juulil s. a.

- 1) Aravetelt Ärasõit kl. 9, Amblast kl. 9,30.
- 2) " " kl. 13, " kl. 13,30.

M.-ü. „MUNA“ - Tallinnas

PEAKONTOR: V. Karja 12, telef. 445-19.

KESKLADU: Jakobsoni tän.

Osakonnad üle maa.

Tapal, Ambla mnt. 11, telef. 27

Ostetakse kanamune, kodu- ja metslinde ning jänesid.

Müügil kodulindude pidamisetarbeid, nagu: pesamune, tiukarpe, jalarõngaid jne.

Põllumajanduslik eksport O.-ü. „OVO“

Peakontor: Tallinnas, S. Karja 18, kõnetr. 445-71 ja 447-53,

ostab piiramata arvul väljaveoks ja siseturu tarbeks **kanamune ja nahku.**

Vastuvõttekohad asuvad:

Tapal, Ambla m. 10, prl. A. Suuresaar; **Amblas**, hra J. Kuulmata; **Lehtses**, pr. Ida Hintsenberg; **Tamsalus**, pr. Ida Keek; **Porkunis**, härra F. Vinkel; **Kadrinas**, pr. Linda Kutti.

SAVITÖÖSTUS

O. UDIKAS

Tapal, Valgejõe 21

Igasugused **potliseptööd**

Punased ja klauur-
ahjupotid,
kaunid, lillepotid
j. n. e.

Rätsepmester M. Lemberg

TAPAL, Pikk 18 (J. Ivanov'i majas)

Valmistab elegantseid **mees-üliriideid**

telliija kui oma materjalist.

Samas ka **riiete**
parandus, puhastus ja ülesvormimine.

Töötatakse ainult vilunud tööjõududega.
Töö kiire ja korralik. Hinnad odavad.

Diplomeeritud rätsep

A. Jairus

Lehtses — Tarvitajate üh. majas.

Tapa Tarvitajateühisus

Tapal, telefon 66

Majatarbed

Ehitistarbed

Põllutööriistad — masinad

Õlid, määrde jakutt

Kanamunade vastuvõtmise punkt

TAPA VILDITÖÖSTUS

Valgejõe pst., esimene maja üle jõe silla.

Ostetakse kõrgema
päevahinnaga lamba villa

Valmistatakse oma ja tellija poolt toodud villast
mees-, nais- ja laste villie ja toakingi

Viltide valmistamiseks läheb ära:

Mees- pika viltidele kuni 4 nl. villu — tööhind 2,50 kr.

Nais- " " " 2 1/2 " " " 1,50 "

Laste- " " " 1 1/4 " " " 1, — "

Mis viltide tellijale suvel tähtis? Suvel on tööhinnad eelpoolnimetatud tasust 20% võrra odavamad. Pole ka kohustav, et tööd kohe peale valmistaamist ära viidaks seda võib siis, kui algab vildi kandmise aeg. Soovikorral **valmistatakse viltid tellija poolt toodud villast.**

Töö headus garanteeritud. Omanik **Aug. Malleus**. (Kirjade aadress. Valgejõe pst. 20.)

Arst ja hambaarst

Dr. Karl Kijas

**Naiste-, sise- ja
hambahaigused**
Kunsthambad.

Tapal, Pikk tän. 6, Lutriku
maja Vene kiriku vastas.
Telefon 85.

Külastage

Kohvik - söögisaali

Tapal, Pikk tän. 3
end. rest. „Nord“ ruumis.

Homniku-, lõuna- ja õhtu-
söögid ajakohaste
hindadega.

Lõunad väljaviimiseks.
Alalistele külalistajatele
hinnaalandus.

Kööki asjatundja juhtimis.
Jäätis ja mors jääga
saadaval iga päev.

Kohvi juurde soojad
küpsised.

Lugupidamisega **T. Saar**.

Rutuliselt müüa

Lehtse alevikus ja jaama juures 5 vakamaad **ala- ja põllumaad** ühes poolelehitatud majaga. Hind 1500 kr. Lähem. teat. ja kaupa teeb koha peal M. Aav. Aadr. Lehtse pk. 7.

Teatan, et
olen avanud

Vetla saeveski lao.

Alati saadaval igasugune kuiv lauamaterjal.

Hinnad soodsad.

J. Põdra kauplus

Lehtses.

Teie

jalgratta parandab, nikeldab, värvib
kolmekordse välismaa originaal põletud
värviga ühes triipude ja ilustustega,

Teie

käärid ja muud terarlistad teritab,

Teie

vanad peeglid uuesti hõbetab,

Teie

akkud parandab ja täidab,

Teie

piimakannud tinutatakse nagu uueks

Elektro-keemia töökoda

„SÄDE“

Tapal, Homniku puistee nr. 2
(end. Mägrakeni töökojas).

Teen igasugu

puurkaevu- ja kanalisatsioonitööd

odavate hindadega, ka järelmaksu peale.

Kaevumeister OSKAR RINK, Amblas

Ülesanda H. Rossmanni kellasepaärisse.

Amblas, A. Karben'i ärist

soovitatakse

daamidele: kleite, pesu ja lasteriideid.

häradele: pesu, pluusi jne.

Kohe saadaval ja tellimise peale. Töö kiire ja korralik.
Hinnad kuulmata odavad. Töö tehakse diplom. õmbleja
juhtimisel.

Nägusad

Raudvoodid reformpõhjadega

ostate täielise karantiiga

Tapal, Veski t. 4

KARL LUTS'i mehaanika töökojast.

Sealsamas tehakse igasuguseid lukusepa- ja mehaanikatööd.
Jalgrataste värvimine põletamise abil moodsa sissesead.

Teen igasugu

kella- ja kullasepa töid

asjatundlikult ja odavalt.

Jalgrataste ja grammofonide parandus.
Pärjalintide trükkimine.

H. ROSSMANN Amblas.

Igast ilmakaarest.

Hiiglapankrott. Aarhusist (Taanis) teatatakse, et käsitöö ja tööstuse hoiu- ja laenukassa, üks suurimaid hoiukassasid Jütklandis, on maksmised seisma pannud. Kahjud, mis olid tekkinud sel krediitasutusel, ulatavad miljonile kroonile.

Rahutused Prantsusmaal jätkuvad. Endiste frondisõdurite koosoleku ajal Lorient'is (Prantsusmaal) oli rahutusi, kus mitu sandarmi ja ratsapolitseinikku sai haavata. Mitu isikut arreeteriti. Rahutuste provotseerijaks olid äärmised pahempoolsed ollused.

Kuuse hüppevõit. Rahvusvahelisel kergejõustikuvõistlustel Varssavis eestlane Kuuse tuli kõrgushüppes võitjaks, hüppates 1,80 mtr.

Maailmarekord! John Lyman Lõuna-Kalifornia ülikoolist püstitas kuulitõukes uue maailmarekordi tagajärjega 16,32.

Surmamõistetud lämmatati. Canon Citys (Colorado osariigis, Põhja-Ameerikas) vanglas hukati neil pävil lämmatamisega gaasikambriks üks roimar, kes oli surma mõistetud tapmise eest. See on esimene kord, kus seda hukkamisviisi tarvitati. Enne hukkamist oli gaasikambrit proovitud loomadega.

Hiina bandiitide jultumus. Ida-Hiina raudteel Imienpo lähedal bandiidid juhtisid roobastest välja kaubarongi, lõhkudes raudteeliini ja andes tuld rongi meeskonnale. Veduri juht sai haavata. Vetur ja neli vagunit läks puruks. Ära minnes bandiidid viisid kaasa ka rongiteenijad.

Kohutav kuumus New Yorgis. New Yorgis valitseb praegu kohutav kuumus. Juba kolmat päeva termomeeter näitab varjus 90 kraadi Fahrenheiti järgi (üle 32 kraadi Celsiuse järgi). Paljud inimesed on nõrkenud kuumusest. Elanikud põgenevad linnast mereranda, et jahutada endid vees. Ühes kohas New Jersey's kuumus tõusis koguni 97 kraadini varjus.

Tulusad nõuanded.

Mesi parandab kõiki haigusi.

Mesi on juba vanast ajast tuntud tervisrohi. Seda tarvitati igasuguste haiguste puhul. Viimasel ajal on hakatud teda hindama paljude teiste rahvapäraste arstide kõrval.

Mesi on energiat andev toit-ollus, mida keegi õpetlane on nimetanud „energia salveks“. Tema pea suhkruühendite võtab keha muutmatul kujul vastu, ilma et seedimismahlad oleks vaja neid keemiliselt ümber töötada.

Alaväärtuslik ja tervisrohuks kõlbmatu on puhastatud ja karge keetmise teel saavutatud mesi.

Mesi mõjub ergutava ja kõvendava vahendina lihastele ja kaotab väsimuse ja lõtvuse tunde. Peale selle on mesi suurepärase kosutusevahend ja kehakaalu tõstja. Täiesti kahjutu võivad meid tarvitada jooksva- ja neeruhaiged, kes kannatavad kloori kuhjumise all verre, kuna mesi on täiesti kloorivaba. Siis teevad meid süües hästi ka need, kes kannatavad

7 kooperaatorit hukati.

Berlin. Leningradis hukati seitse Nõukogude ametnikku, kes olid surma mõistetud kuritarvituste pärast Detskoje Selo (endise Tsarskoje Selo) kooperaatiivis. Sainas protsessis 17 kaebealust on mõistetud 10 aastaks sunnitööle.

Teine sensatsiooniline protsess algab sel nädalal Pavlovskis, kus kaebealustena esineb kolm Novgorodi muuseumi direktorit, keda süüdistatakse haruldaste kunstiesemete salajasel müümises.

Mõne reaga.

Mittekallaletungi leping Eesti ja SSSR'i vahel pikendati kuni 31. dets. 1945. a.

Eesti ei maksa Britile sõja võlga. 1. juulil tuleks maksta tootlus- ja sõjavarustusvõlgu 353 tuhat krooni, milleks aga raha eelarves puudub. Kõiki kohustusi käesoleval aastal Britile õiendada tõuseks maksumus summa 37 miljoni krooni.

Eestil lennuühenduskogu maailmaga. Tallinnast posti pandud kiri on samal päeval, Poolas, Lätis, Saksas, Soomes, Rootsis ja Venes, järgmise päeva hommikul aga kogu Euroopas.

Eesti kapitale on välismaal — 20 miljoni krooni. Peale selle kuulub Eesti kodanikkudele välismaal kinnisvarasid 7 miljoni kr. eest.

Uusi soodustusi maaparanduseks. Riigivanem kirjutab alla dekreedile, millega võimaldatakse protsendita maaparanduse laenu neile põllumeestele, kes kasutavad hädaabitööli. Laen antakse kuni 100% tööde väärtusest. Seega ei tarvitse kohapidajal oma raha maaparanduseks kulutada. Maaparanduse laenu määramine jääb Maapanga juhatuse hoolde põllutööstusministri nõusolekul.

Sõjalaevade müügi eeluurimine lõpetamisel. Sõjalaevade müügiloo uurimine on antud Tallinna tähtsamate asjade kohtu-uurija Lassi kälte.

Eeluurimine selles asjas on jõudmas lõpule ja protsess tuleb juba sügisel riigikohtus arutusele.

lubjastumise all. Mao- ja sooltehaiguse ja maokasvajate ning kõhikinnisuse puhul tuleb meid eelistada tavalisele suhkrule. Väga sageli kasutatakse mett ka südamehaigete arstamiseks. Ka maksahaigus, kollatõbi, suhkruhaigus paranevad märgatavalt meetarvitamise läbi. Verevassusegi puhul pole mesi mõjuta. Lõpmata väärtuslik on mesi laste toitluseks — eriti hästi mõjub ta laste kõhukinnisuse ja kõha korral.

Kõigile peagatõtjatele ja neile, kes peavad palju istuma kirjutuslaua taga, on mesi vaimu jõu ergutajaks ja üldise seisukorra värskendajaks. Ta on kõhukinnisuse ärahoidja ja kõvendusvahend kauasest istumisest lõtvunud lihastele.

Kurkide eest hoolitsemine peenardel.

Kurgid on tundelikud tiheda seisu vastu ja venivad kergesti, seepärast tulevad õigel ajal harvendada. Nõrgakasvulistel sortidel jätkub 25—30 sm laiustest vahedest, tugevkasvulised vajavad vahet 40—50 sm. Juhtub, et on jäänud mõned kohad liiga harvaks, tuleb istutada taimi asemele. Ettevaatlikult mullapangaga väljavõetud noor kurgi-

Kaitstiidu teated.

Nõrkadeks üksusteks „Karikavõistlustel“ osutusid: Lehtse ja Aegviidu kompanii Tapa malevkonnast.

Eeskujulikud laskurid on Tapa kompaniist Jakob Tamm.

Püstoli „karikavõistlustel“ — on jäänud viimastele kohtadele Järva malevas Tapa malevkond 3,446 ja Paide malevkond 3,300 keskm. tabavus.

Raskejõustiku võistlustel tulid esikohtadele — tõstmises kergekaalus II koht Harald Noormets — 225,0 (Tapa) ja poolraskekaalus II kohale Rudolf Rosenbaum — 250,0 (Tapa). Need võistlused olid üleriiklised.

Tapa kompaniisse — raudteerühma on vastuvõetud — Joosep Karlo, Albert Kukki, Karl Rode, Al-der Kullamaa, Rudolf Blauhut, Eduard Tomingas, August Linno, Voldemar Lampe, Evald Kübar, Peeter Vaga, Al-der Rumessen, Arved Saar, Oskar Raudsepp, Arnold Richter, Johannes Ehrlich, Robert Blumfeldt, Vladimir Põrk, Valerian Pikkat, Evald Seier, Harry Kopel, Helmut Seier.

Jämeda õppur komp. spordi päälükks — on määratud Al-der Lüdemann.

Tapa malevk. eskadr. on määratud Ambla rühma pääliku abiks Gustav Eichvald.

Tapa kompaniis uuteks päälükteks on määratud — Karl Kleemeier — raudtee rühma päälükks; Bernhard Rõmmer — I rühma päälükks; Johannes Lepik — komp. relvur päälükks; August Meder — gaasikaitses komando päälükks; Georg Looberg — Tapa kompanii pääliku kohusetähtsaks (Karl Kleemeier'i asemele, kes omal soovil lahkus).

Järva maleva rekordlaskurid on: kpt. Ed. Reitkam — sõjaväe püssist laskm. 300 mtr. peale lamades käelt 10 lasuga — 87 silma; siis täpsuspüssist — 400 mtr. peale lamades toelt 12 lasuga 180 silma.

Teised rekordlaskjad ei kuulu m. lehe lugejaskonna piirkonda.

Ev. Lut. usu piiskopiks valiti kirikupäeval suure häälelamusega prof. Rahamägi. Ta on pärit Harjumaalt, kus sünd. 1886. aastal. Isa oli õpetajaks, vallakirjutajaks ja kõst-riks. On olnud õpetajaks Saaremaal ja viimasel ajal Tartu ülikooli korraliseks professoriks ja usuteaduskonna dekaaniks.

Teiseks kandidaadiks piiskopi kohale oli Jõhvi õpetaja Varrik, kes häälevähesusega läbi kukutati. Tema poolda-jateks olid eriti Saksa õpetajad.

Uued meistrid ja õppinud töölisel.

Rakvere tööoskuse ametis on tunnustatud oma ametialale kutseõigusteks järgmised isikud:

Meistriks töölassepatöö — Oskar Mets, Amblast.

Õppinud töölisteks: Ehituspunsepa ala — Arnold Pällo, Tapa, Joh. Lampe ja Jaan Mathiesen, Lehtsest.

Potisepa alal — Herbert Uueni, Tapa.

Instalatsioonialal — Joh. Rooba ja Harald Klaase, Tapa.

Fotograafia alal — Jakob Bormann, Amblast.

Juuksetööstuse alal — Adele Roster, Tapa, Elfride Alliksoo, Tamsalust, Karin Aav, Jämedalt, Hella Mansberg, Aegviidust.

Rõivaõblemise alal — Helmi Lugenberg, Anni Pihlik ja Anna Tammar, Tapa.

Kudumise alal — Anna Maalberg, Tapa.

Sepatöö alal — Albert Mosna, Jämedalt.

Lukusepatöö alal — Robert Kaigas, Amblast.

Plekisepatöö alal — August Jussmann, Tapa.

Vasesepatöö — Vold Kärki.

Kingsepäätöö — Hugo Visnapuu, Nikolai Miller, Karl Tiik, Arnold Pällo ja Vold. Tiik, Tapa, Juhan Nordberg ja Oskar Korkmann, Amblast.

Maalritöö — Osvald Romberg, Tapa, Rich. Vänder, Amblast.

Riidevärvimise töös — Richard Mikkels, Tapa.

Rätsepäätöö — Johannes Lillepea, Tapa.

Ambla kihelkonna ärkamis-aja tegelased

olid Ambla köster Raudkapp (elab Tallinnas), kooliõpetaja Põhla (surnud) ja Muhel (elab Jootmal), võõrastemajapidaja A. Treiberg (surnud), käsitöölise Porkvelli, kohaomanik K. Laissaar, raudteetöölised J. Kivilo ja Mihkel Kask (elab Tapa).

Need kaheksa meest olid esimesed, kes asutasid Tapale Aleksandri kooli abikomitee „Salme“. See organisatsioon oli ainuke seitskondline koon-dis. Siis pandi algus näitemängudele ja esimeseks kanti ette Tamari majas „Mihkel ja Linda“. Varsti keelati sarnased lõbustused Haagi kohtu poolt ära, sest 50 aasta eest ei tohtinud Eesti mees ja naine peale vallakooli kõrgemat haridust saada ja kõigiti tehti takistusi talurahva kultuurilistele algatustele.

Ka vallakoolid asutati alles 1855. a. Koolimeistriks valis mõisahärra talurahva seast mõne targema mehe. Tollal ajal esimeseks koolimeistriks oli Hindrek Ohberg — Moel, kes ka Ambla kihelkonnas peaaegu ainuke „Pärnu Postimehe“ lugeja oli. 1868. aastal polnud üle Vene riigi rohkem eesti lehe lugejaid kui 600 isikut.

Ambla piimaühing

pühitses 23. skp. oma tegevuse 25. a. juubelit. Sel puhul oli korraldatud pidulik aktus kohaliku kirikumõisa õues, kus valuliku talituse pidas õpetaja H. Annast. Vaatamata tihedale vihmale oli rahvast kogunud aktusele suurel hulgal. Peosõõgist, mis oli korraldatud kohaliku tuletõrje ühingu majas, võttis osa üle 600 inimese.

Aktuse kõne pidas hra Lubi. Rohkesti oli tervitajaid küll süüsonal ja telegrammidega. Nii ütlesid tervitusi: P. K. „Estonia“ ja põllutöökoja poolt A. Vann, Aravete piimaüh. poolt C. Anton, Ambla põllum. seltsi poolt J. Petter; peale selle toodi tervitusi veel J. Jaani piimaühingult, Ambla ja ümbruskonna vabatahtlikult tuletõrje ühin-gutelt, Ambla ja Tapa ühispan-kadelt, kaitseväe ja naiskodukaitse Ambla jaoskondadelt jne.

Peolaus peeti rida sütitavaid kõnesid, mälestati ühingu asutajaid, kes lahkunud surma läbi.